

POSTANOWIENIE

17 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Roman Trzaskowski

na posiedzeniu niejawnym 17 września 2024 r. w Warszawie
w sprawie ze skargi R. G.

o stwierdzenie niezgodności z prawem
prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie
z 23 czerwca 2022 r., II Ca 16/22,
wydanego w sprawie z powództwa R. G.
przeciwko J. J.

o zapłatę kwoty 20 000 złotych,
oraz z powództwa wzajemnego J. J.
przeciwko R. G.

o zapłatę kwoty 1476 euro,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 19 października 2021 r. wydanym w połączonej do wspólnego rozpoznania sprawie z powództwa R. G. przeciwko J. J. o zapłatę 20 000 zł oraz z powództwa J. J. przeciwko R. G. o zapłatę 1 476 euro Sąd Rejonowy w Myśliborzu oddalił powództwo R. G. przeciwko J. J. (punkt I), oddalił powództwo J. J. przeciwko R. G. (punkt II) oraz zniósł między stronami koszty postępowania (punkt III).

Po rozpoznaniu sprawy w następstwie apelacji obu stron Sąd Okręgowy w Szczecinie wyrokiem z 23 czerwca 2022 r. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że w punkcie II zasądził od R. G. na rzecz J. J. 1 476 euro wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od wskazanych w sentencji kwot oraz oddalił powództwo J. J. w pozostałej części (punkt 2a); w punkcie III zasądził od R. G. na rzecz J. J. 3 617 zł tytułem zwrotu kosztów procesu w sprawie z powództwa R. G. przeciwko J. J. (punkt 2b); dodał punkt IV, w którym zasądził od R. G. na rzecz J.J. 2 267 zł tytułem zwrotu kosztów procesu w sprawie z powództwa J. J. przeciwko R. G. (punkt 2c). Oddalił apelację J. J. w pozostałej części i apelację R. G. w całości (punkt 3) oraz zasądził od R. G. na rzecz J. J. 3 100 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego (punkt 4).

Od wyroku Sądu Okręgowego R. G. wniosła skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, w której zaskarżyła go w całości. Zarzuciła naruszenie art. 378 i art. 379 pkt 7 w związku z art. 126 § 1 i 1¹, art. 128 i art. 130^{1a}, jak również art. 205¹² § 2 k.p.c. Wskazała powyższe przepisy jako przepisy prawa, z którymi zaskarżony wyrok jest niezgodny i wniosła o stwierdzenie, że zaskarżony wyrok jest z nimi niezgodny. Zaznaczyła, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe; ze względu na wysokość żądania głównego i wzajemnego nie ma ustawowej podstawy do złożenia skargi kasacyjnej. Ponadto wskazała, że uprawdopodobniając wyrządzenie szkody spowodowanej przez wydanie zaskarżonego orzeczenia, wnosi o przeprowadzenie dowodu z wyroku, którego skarga dotyczy - wyrokiem tym zasądzono od powódki i pozwanej wzajemnej na rzecz J. J. 1 476 Euro tytułem należności głównej wraz z kosztami za obie instancje łącznie 6 984 zł i podała, że zobowiązanie powódki a pozwanej wzajemnej do zapłaty na rzecz pozwanego tych kwot stanowi jej szkodę.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 424¹ § 1 k.p.c., można żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego wyroku w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie

było i nie jest możliwe. Stosownie do art. 424⁵ § 1 k.p.c. do konstrukcyjnych elementów skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia należy: oznaczenie wyroku, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest on zaskarżony w całości lub w części (pkt 1), przytoczenie podstaw skargi oraz ich uzasadnienie (pkt 2), wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny (pkt 3), uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy (pkt 4), wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe (pkt 5) oraz wniosek o stwierdzenie niezgodności wyroku z prawem (pkt 6). Ze względu na nadzwyczajny charakter tego środka prawnego oraz jego funkcję, wszystkie wymagania konstrukcyjne wymienione w art. 424⁵ § 1 k.p.c. muszą być przytoczone odrębnie i samodzielnie, niezależnie od innych, wobec czego skarga niespełniająca któregokolwiek z nich dotknięta jest tzw. brakiem istotnym, nienaprawialnym w trybie właściwym dla usuwania braków formalnych (art. 424⁸ § 1 k.p.c.), co skutkuje jej odrzuceniem.

Wniesiona w sprawie skarga nie spełnia wymagania konstrukcyjnego określonego w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem skarga powinna zawierać uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy. Jak wielokrotnie wskazywał Sąd Najwyższy, to wymaganie konstrukcyjne skargi jest spełnione wtedy, gdy skarżący przedstawi wyodrębniony wywód prawny, w którym wskaże, że szkoda wystąpiła, określi jej postać, wysokość i czas powstania oraz związek przyczynowy z wydaniem orzeczenia będącego przedmiotem skargi, a także przedstawi dowody lub inne środki zdolne uwiarygodnić powstanie szkody (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 11 sierpnia 2005 r., III CNP 4/05, OSNC 2006, Nr 1, poz. 16, z 31 stycznia 2006 r., IV CNP 38/05, OSNC 2006, nr 7 - 8, poz. 141, z 5 października 2017 r., II CNP 20/17, niepubl., z 28 listopada 2017 r., III CNP 19/17, niepubl. i z dnia 30 maja 2018 r., IV CNP 1/18, niepubl.). Przesłanką dopuszczalności skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest istnienie szkody w chwili wnoszenia skargi, a nie możliwość wystąpienia szkody, choćby obiektywnie pewnej, w przyszłości. Nie stanowią szkody w rozumieniu tego przepisu „pasywa” w majątku skarżącego wynikające z prawomocnego wyroku

objętego skargą. Szkoda, uzasadniająca odpowiedzialność państwa, powstanie bowiem - po spełnieniu pozostałych przesłanek jej wystąpienia - dopiero po wykonaniu tytułu, czyli po „wyjściu” z majątku skarżącego kwoty, na którą opiewa tytuł wykonawczy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 30 listopada 2023 r., I CNP 46/23, niepubl. i powołane w nim orzeczenia). Wywód skargi ograniczony do powołania się na treść zaskarżonego skargą wyroku i wynikającego z tego wyroku zobowiązania pozwanego do zapłaty zasądzonych w nim kwot, bez przedstawienia jakichkolwiek twierdzeń dotyczących dokonania zapłaty lub wyegzekwowania zasądzonych kwot i ich wysokości oraz dowodów lub ich surogatów uprawdopodobniających rzeczywisty a nie jedynie hipotetyczny charakter szkody oraz jej wysokość nie odpowiada powyższym wymaganiom. Ponadto koszty procesu, którymi strona została obciążona, a które skarżąca doliczyła do wynikającego z zaskarżonego wyroku zobowiązania, które odpowiadać ma poniesionej przez skarżącą szkodzie, nie stanowią szkody uzasadniającej wniesienie skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 20 listopada 2015 r., III CNP 20/15, niepubl.).

Z tych względów, na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

[SOP]

[a!]